

עפ"ת 71209/12/19 - מחאג'נה ח'אלד נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 71209-12-19 ח'אלד נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 90510883359

בפני	כבוד השופטת גלית ציגלר
מערער	מחאג'נה ח'אלד ע"י ב"כ עו"ד תלס
נגד	
משיבה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אדם סרי

פסק דין

1. לפניי ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בחדרה (כב' השופט אלכס אחטר) מיום 10.12.19, אשר דחה את בקשת המערער להארכת המועד להישפט בהמ"ש 302-11-19.

רקע וההליך בבית משפט קמא

2. לפני בית משפט קמא הונחה ביום 03.11.19 בקשה דחופה להארכת מועד להישפט ועיכוב ביצוע דו"ח שעניינו עבירה של אי ציות לרמזור אדום (להלן: "הבקשה").
ע"פ הדו"ח, ביום 08.12.17 בשעה 13:59 נקלט רכבו של המערער (מ.ר. 69-408-10) במצלמת מהירות, כשהוא נוסע בצומת ערערה בניגוד לרמזור אדום שדלק בכיוון נסיעתו.
בבקשתו להארכת מועד טען המערער, כי הרכב נקלט במצלמה א/3 והעבירה יוחסה לו משום שהרכב רשום על שמו במשרד הרישוי, אולם בפועל מדובר על הרכב השייך לעסק ונמצא בשימוש העובדים בו.
לטענת המערער, נודע לו על קיומו של הדו"ח רק לאחר שפנה למרכז לגביית קנסות לצורך בדיקה האם קיימים כנגדו דוחות תנועה או חיובים לתשלום, ואז "נדהם לגלות כי קיים נגדו חוב בגין עבירת תנועה נשוא בקשה זו" (סעיף 3 לבקשה).

לאחר בירור שערך המערער נמצא כי "העבירה בוצעה ע"י מי מהעובדים", ובאותה עת היה הרכב בשימושה ובחזקתה של גב' ח'יריה מחא'נגה אשר עובדת אצלו (להלן: "הנהגת"). המערער צירף תצהיר מטעמה של

הנהגת, שבו היא מודה בביצוע העבירה ומסכימה להסב את הדו"ח על שמה.

המערער טען כי לא ידע על הדו"ח ולא ביצע את העבירה ועל כן ביקש להאריך את המועד להישפט תוך הסבת הדו"ח על שמה של הנהגת.

לבקשה צורף תצהיר המערער, שעיקרו: **"העובדות האמורות בבקשה להסבת דו"ח ידועות לי מידיעה אישית".**

3. המשיבה, התנגדה לבקשה בנימוק שהדו"ח נשלח בדואר רשום לכתובת הרשומה של המערער וחזר מהסיבה של "מען בלתי מספיק", כשהמערער לא נתן כל הסבר בהקשר זה.

ביום 14.11.19 איפשר בית משפט קמא למערער להתייחס לטענות המשיבה והורה לו לצרף תדפיס מרשם של כתובת הרשומה, אם בדעתו לטעון לפגם בכתובת.

ביום 5.12.19 הגיש המערער הודעה שבה הבהיר כי הדו"ח אכן נשלח לכתובת הרשומה והמעודכנת באום אל פאחם, בה הוא מתגורר ומקבל את כל דברי הדואר ללא בעיה, ולכן החזרת דבר הדואר בציון "מען בלתי מספיק" במקרה זה (להבדיל "מלא נדרש") נובעת מסיבות שאינן תלויות בו, באופן הסותר את חזקת המסירה עפ"י תקנה 44 א לתקנות סדר הדין הפלילי, תוך שהפנה לפסיקה בעניין.

4. ביום 10.12.19 דחה בית משפט קמא את הבקשה להארכת מועד, וקבע כי הדו"ח נשלח לכתובת הרשומה של המערער בדואר רשום, ועל המבקש מוטל הנטל להפריך את חזקת המסירה, ואם הכתובת שמסר לרשויות אינה מספקת מוטלת עליו האחריות לעדכנה ואין לו אלא להלין על עצמו אם המען שמסר אינו מספיק.

עוד קבע בית משפט קמא, כי המערער לא הוכיח שלא קיבל את הדו"ח מסיבה שאינה תלויה בו, כאשר פרט לטענתו כי הוא מקבל את כל דברי דואר באותה הכתובת ואת הדו"ח לא קיבל מסיבה שאינה ידועה לו, לא נעשה כל בירור בדואר ישראל ואף ולא הוגשה שום ראיה העולה כדי סתירת חזקת המסירה הקבועה בתקנה 44 א לתקנות סדר הדין הפלילי.

בית משפט קמא התייחס גם לטענת ה"נהג האחר" במועד ביצוע העבירה, וקבע כי הדבר אינו מהווה טעם מספיק להארכת המועד להישפט או בכדי להקים חשש לעיוות דין, במיוחד כשמדובר בבקשה להארכת מועד שהוגשה על ידי המערער בשיהוי ניכר של כשנתיים.

5. על כל אלו הוגש הערעור;

הודעת הערעור וטענות הצדדים

עמוד 2

6. בהודעת הערעור חזר המערער על טענותיו בבקשה להארכת מועד בכל הקשור לאי קבלת הדו"ח, אך הרחיב והוסיף עובדות שלא הועלו קודם לכן, באשר להודעה שקיבל ממשרד הרישוי על כך שעליו להירשם לקורס נהיגה מונעת, מה שהביא לבדיקה שעשה לצורך בירור מדוע נדרש הקורס, וכך נודע לו על העבירה מושא הדו"ח.

המערער טען גם כי לא ידע על העבירה ולא קיבל הודעת תשלום בגינה, ורק לאחר בדיקה שערך בא כוחו במטה הארצי התברר לו כי הדואר שנשלח חזר בציון מען בלתי מספיק או שגוי.

עוד ציין המערער, כי טען בפני בית משפט קמא שנגרם לו עיוות דין בשל הזדקקותו לרישיון הנהיגה לצורך עבודתו, וכי הפנה לפסיקה בכל הנוגע לעיוות דין שנגרם לו כתוצאה מביצוע העבירה ע"י נהג אחר, וכי הנסיבות לאיחור בהגשת הבקשה להארכת מועד לא היו תלויות בו.

בנוסף, חזר המערער על הטענות שהעלה בהודעת ההבהרה מטעמו, באשר להערה "מען בלתי מספיק" שאינה בגדר מסירה כדין, וכי למרות שקיימים קשיים בקבלת דואר במקום מגוריו, הרי שכתובתו מעודכנת והוא מקבל דברי דואר.

המערער הוסיף כי אישור המסירה אינו כולל את מספר תעודת הזהות שלו, הוא חסר פרטים נוספים כגון שם הדואר ותאריכי הודעות שנשלחו לו, מה גם ששמו זהה לשמם של רבים אחרים בעיר אל פאחם, ולכן לא ניתן היה להסתפק באישור כזה.

לסיום טען המערער, כי שגה בית המשפט כשנצמד לפרוצדורה ודחה את בקשתו להארכת מועד, למרות שלא הוא זה שביצע את העבירה.

7. לדיון שהתקיים ביום 13.01.20 לא התייצב המערער, ולבקשתו נקבע דיון נוסף אליו התייצב כנדרש.

8. במסגרת הדיון מיקד המערער טענותיו בנושא המסירה ואי קבלת הדו"ח לידיו, ושב על טענותיו בנושא חזקת המסירה, והבעייתיות של קבלת דבר דואר ללא ציון מספר תעודת זהות במגזר הערבי.

במסגרת הדיון מסר המערער לראשונה כי נודע לו על הצורך בקורס בחודש אוקטובר 2019, כשקיבל רשיון זמני ממשרד הרישוי.

9. ב"כ המשיבה טען כי דין הערעור להידחות, משום שהמערער לא עמד בתנאי סעיפים 229 ו-230 לחסד"פ, לא פירט את המועדים כנדרש, אלא רק בעל פה במסגרת הדיון בערעור, באופן שבית משפט קמא לא יכול היה להידרש לכך ולבחון את המניעה שהיתה למערער מלהגיש בקשתו במועד, ומתי הוסרה מניעה זו.

לטענת ב"כ המשיבה חלוף הזמן משמעותי הן לענין הסבת הדו"ח על שם אחר, והן לגבי נסיבות

הנהיגה בזמן ביצוע העבירה, כשהמערער לא עמד בתנאים שנקבעו בפסיקה בהקשר זה.

אשר למשלוח ההודעה טען ב"כ המשיבה, כי הדו"ח נשלח כנדרש - בדואר רשום לכתובת הרשומה של המערער, והאחרון לא עשה דבר ולא פעל כדי לברר מה היתה הסיבה לאי מסירת דבר הדואר, הגם שלטענתו לא ידועה כל בעיה הקשורה בכך.

ב"כ המשיבה הוסיף כי לא מתקיים במקרה זה עיוות דין, הפנה לעברו התעבורתי של המערער, ובסופו של דבר ביקש לדחות את הערעור משלא נפלה טעות בהחלטת בית משפט קמא.

10. בסיום הדיון ביקש המערער להוסיף מספר דברים הקשורים לביצוע העבירה, והסביר כי מי שנהגה ברכב היתה אשתו, וכי הוא פעל מיד כשנודע לו על העבירה והוא מבקש להסב את הדוח על שמה.

דין והכרעה

11. לאחר שבחנתי את כלל טיעוני הצדדים והפסיקה אליה הפנו, לא מצאתי כי יש מקום להתערב בהחלטת בית משפט קמא.

בקשת המערער להישפט לאחר חלוף המועד מוסדרת בסעיפים 229 ו-230 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982:

"230. בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו..."

"229 (ה) תובע רשאי לדון בבקשה שהוגשה לאחר המועדים האמורים בסעיף קטן (א), אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמןעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה." (ההדגשה שלי - ג.צ.)

כבר בתחילה אציין שהמערער בחר להגיש תצהיר סתמי שאינו מכיל שום עובדות, במקום לפרט ולמסור מידע מלא על הנסיבות בהן נודע לו דבר קיומו של הדו"ח, או לכל הפחות להצביע על המועדים הרלוונטיים. המערער גם לא צירף שום מסמך שיכול היה לסייע בהקשר זה, הגם שיש בידו מסמכים כאלו כפי שטען במהלך הדיון בערעור.

יש לזכור כי העבירה בוצעה ביום 8.12.17 - כשנתיים לפני הגשת הבקשה להארכת המועד - ועל כן נודעת חשיבות רבה לשאלה מהו המועד בו נודע למערער על קיומו של הדו"ח, בכדי לבחון בין היתר מהן הסיבות

שהבקשה להישפט לא הוגשה במועד, מה היתה המניעה לכך ומתי הוסרה, וברור שאם בוחר המערער שלא למסור נתונים אלו פועל הדבר לחובתו.

כאמור, רק במסגרת הדיון בערעור, ולשאלת בית המשפט, מסר המערער לראשונה מתי נודע לו על קיומו של הדו"ח, עובדה אשר לא עמדה בפני בית משפט קמא באופן שיכול היה לבחון זאת ולהתייחס למשמעות הדבר, ואין למערער להלין בענין זה אלא על עצמו.

העדר הפירוט בנושא המועד מוביל איפוא לחוסר אפשרות להידרש לסיבות שבגינן לא הוגשה הבקשה במועד, כמו גם לשאלה מתי הוסרה המניעה, כך שלא ניתן למלא אחר תנאי הסעיפים כמוסבר לעיל, וניתן היה לדחות את הבקשה בהסתמך רק על נימוק זה.

12. אוסיף, כי מדברי המערער בדיון הסתבר שגם חלק מהעובדות שנטענו בבקשה, ואשר אומתו על ידי המערער בתצהיר, לא היו נכונות, והנהגת האחרת אליה הוא מבקש להסב את הדו"ח אינה אלא אשתו אשר הרכב מצוי בחזקתה כל הזמן, ולא עובדת מן המניין שהיה צריך לברר את זהותה כפי שנטען בתחילה, והדבר מעורר סימני שאלה נוספים באשר לדרך בה הועלו הטענות העובדתיות בבקשה.

13. למרות האמור, אתיחס בקצרה גם לטענות המערער בנוגע למסירת הדו"ח בכתובת מגוריו -

עיון באישור המסירה מעלה כי הוא נשלח למערער בשמו בשכונת אלמסאיאת באום אל פאחם, וחזר בציון "מען בלתי מספיק".

תקנה 44 א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, קובעת "חזקת מסירה", לפיה די שהמשיבה תוכיח שההודעה נשלחה בדואר רשום לכתובתו של הנמען, ואינה דורשת מסירה אישית, באופן שאף אם אין חתימה של הנמען או מי מטעמו מתקיימת החזקה ומועבר הנטל לכתפי הנמען להוכיח שלא קיבל את ההודעה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלה.

ברע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם נקבע: " **כאשר דו"ח העבירה, ההזמנה לדיון, או כתב האישום נשלחים בדואר רשום לכתובתו של המבקש במשרד הפנים, לא תעמוד לו, ככלל, טענה לקיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבות** " .

ועוד נקבע, כי גם אם טוען המערער לשיבושים בהגעת דברי דואר יש לתמוך טענה זו בראיות או בחומר ממשי, ולא תתקבלנה אמירות מסוג זה אם נטענו בעלמא וללא כל תימוכין.

(ראו בסעיפים 34-35 לפסק הדין בענין סאלם; רע"פ 2918/19 פייר רוחאנא נ' מדינת ישראל (5.5.19); ועפ"ת 20229-12-17 חזן נ' מדינת ישראל).

מכאן, שהכלל האמור אינו עוסק רק בדואר שחזר כ"לא נדרש", אלא יכול לחול גם במקרה בו הוחזר דבר הדואר בציון "מען בלתי מספיק", שהרי אם המען הוא נכון ודברי הדואר מגיעים אליו באופן קבוע ללא תקלות - כפי שטען המערער - אין כל סיבה שדווקא הדו"ח הספציפי שנשלח לאותה כתובת לא הגיע, ואם קיימים שיבושים ידועים בהמצאת הדואר באופן כללי, הרי שמוטלת על המערער חובה למסור כתובת מדויקת יותר למשרד הפנים, או לפחות לערוך בירור בדואר ולהסביר מדוע בפעם הזו ולדבר הדואר הספציפי - הכתובת לא היתה מספיקה.

המערער לא פעל כמצופה ולא מסר הסבר כלשהו בעניין המען כנדרש, וצדק בית משפט קמא בקבעו כי המערער לא סתר את חזקת המסירה הקבועה בחוק.

אציין, כי בהודעת הערעור העלה המערער בפעם הראשונה טענות לגבי קיומם של רבים אחרים הנושאים שם זהה לשמו בשכונת מגוריו, וכי היה צורך ברישום תעודת הזהות שלו על גבי הזימון על מנת שהכתובת תהיה מספקת, אלא שטענות אלו לא נטענו כלל בפני בית משפט קמא, גם לא ב"הודעה והתייחסות" אשר איפשרה למערער להרחיב את טענותיו הראשוניות בענין הכתובת, באופן המעורר קושי להידרש אליהן רק בשלב זה וללא מסד עובדתי.

14. אף לענין עיוות הדין שעלול להיגרם למערער נוכח טענתו כי ברכב נהג אחר שביצע את העבירה - לא הצליח המערער לבסס את טענותיו ולהניח תשתית ראייתית מניחה את

הדעת, הן משום שהתצהירים שהוגשו מטעמו היו סתמיים וכלליים, הן משום שלא ברור כיצד שנתיים לאחר ביצוע העבירה יודעת המצהירה כי היא זו שביצעה אותה, והן ובעיקר משום שהסתבר כי העובדות שפורטו לא שיקפו נכונה את המצב העובדתי.

15. לאור כל האמור לעיל אני דוחה את הערעור.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים בדואר ע"פ הסכמתם.

ניתנה היום, ב' אדר תש"פ, 27 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.

עמוד 6

